

THE ENGLISH SCHOOL

ΑΓΓΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Mid-Entry Exams 2015

Α' τάξη

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Διάρκεια εξέτασης: 1 ώρα και δεκαπέντε λεπτά

ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Διάβασε προσεχτικά αυτές τις οδηγίες.
2. Γράψε ΟΛΕΣ τις απαντήσεις στο γραπτό που έχεις μπροστά σου.
3. Διάβασε προσεχτικά τις οδηγίες κάθε άσκησης πριν αρχίσεις να την απαντάς.
4. Μην καθυστερείς πολύ σε ερωτήσεις που σε δυσκολεύουν, γιατί πρέπει να προσπαθήσεις να τελειώσεις όλο το γραπτό.
5. ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΓΡΑΠΤΟΥ.

Συνολική βαθμολογία: 100 μονάδες
Το γραπτό αποτελείται από 9 σελίδες

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Τα δελφίνια, Φάνης Παπαλουκάς (Διασκευή)

Ήταν μια φορά ένα μικρό δελφίνι. Όλο το κοπάδι των δελφινιών το ήξερε και το αγαπούσε. Όμως είχε ένα ελάττωμα. Ήταν περιεργό. Ήθελε όλα να τα μάθει, όλα να τα δει.

Όταν το μικρό δελφίνι χόρτασε τη θάλασσα, του μπήκε στο νου να γνωρίσει και την ξηρά. Ήξερε πως στην ξηρά βασίλευε ένα παντοδύναμο θηρίο, ο άνθρωπος. Και μια μέρα δεν άντεξε άλλο. Εκεί που έπλεε με ολόκληρο το κοπάδι, αντίκρισε από μακριά μian αμμουδιά. Έκανε τότε πως κουράστηκε, έμεινε επίτηδες ξωπίσω, άφησε το σώμα του ελεύθερο κι ένα κύμα το έβγαλε έξω στην αμμουδιά...

Σήκωσε το κεφάλι του να δει. Άλλοι άνθρωποι κουβέντιαζαν, άλλοι σιγοτραγουδούσαν. «Η μητέρα δεν θα ξέρει καλά», σκέφτηκε το δελφίνι και πλησίασε πιο πολύ. «Οι άνθρωποι είναι καλοί». Για μια στιγμή του πέρασε απ' το νου να φύγει, να γυρίσει πάλι στη θάλασσα, μα δεν μπορούσε. Το σώμα του έγινε βαρύ, τρόμαξε, σκέφτηκε τη μητέρα του, το κοπάδι του, κι η καρδιά του σφίχτηκε. Γύρω άκουγε τώρα ένα βουητό, κι ένιωθε από πάνω σκυμμένους πολλούς ανθρώπους. Άνοιξε τα μάτια του με κόπο. Είδε κόσμο μαζεμένο. Η καρδιά του πήγαινε να σπάσει. «Τώρα ήρθε το τέλος μου», σκέφτηκε, «οι άνθρωποι, τα πιο μεγάλα θηρία, με βρήκανε.»

- Δείτε ένα πανέμορφο δελφίνι, άκουσε μια φωνή να λέει.
- Ναι, τι όμορφο που είναι, είπε μια άλλη.
- Κι ένα μικρό παιδάκι έσκυψε και το χάιδεψε στη ράχη.
- Πού να βρέθηκε;
- Μα θα πεθάνει, αν το αφήσουμε. Άντε όλοι μαζί να το σπρώξουμε στη θάλασσα.

Έπιασαν τότε όλοι μαζί οι άνθρωποι και το 'σύραν σιγά σιγά και μαλακά στο νερό. Το μικρό δελφίνι ένιωσε αμέσως καλύτερα. Βυθίστηκε και χάθηκε στη θάλασσα ...

Στ' ανοιχτά της θάλασσας βρήκε το κοπάδι του. Η μητέρα του κόντευε να πεθάνει απ' την αγωνία της. Μόλις το είδε, έτρεξε απάνω του, κι ούτε βρήκε τη δύναμη να το μαλώσει.

- Πού ήσουνα πάλι; το ρώτησε μονάχα.
- Στην ξηρά, στους ανθρώπους, αποκρίθηκε περήφανα το δελφίνι. Το κοπάδι αυτή τη φορά τα 'χασε. Αμέσως μαζεύτηκε τριγύρω του ν' ακούσει.
- Οι άνθρωποι δεν είναι όπως λέτε· είναι καλοί, πολύ καλοί μάλιστα. Δεν έχουν κακιά καρδιά, πονούν για το πάθημα του άλλου και ξέρουν να τον βοηθούν.
- Αδέλφια μου, είπε, κάποιο άλλο δελφίνι, όσα μας διηγήθηκε το «μικρό μας δελφίνι» είναι θαυμαστά. Αφού λοιπόν οι άνθρωποι έχουν τόσο καλή καρδιά, εμείς τα δελφίνια πρέπει να τους ανταποδώσουμε το καλό που έκαναν.
- Μα τι καλό μπορούμε να κάνουμε εμείς τα δελφίνια στον άνθρωπο; απόρησε ένα δελφίνι.
- Να ειδοποιήσουμε αμέσως τ' αδέλφια μας σ' όλες τις θάλασσες. Από σήμερα, όποιο καράβι πλέει στο πέλαγος, να το ακολουθεί πάντα ένα κοπάδι δελφινιών. Όταν τυχαίνει και πιάνει φουρτούνα και πέφτουν οι άνθρωποι ναυαγοί στη θάλασσα, να βρίσκονται πάντα κοντά τους τα δελφίνια, να τους παίρνουν στη ράχη τους και να τους βγάζουν στη ξηρά ...

Το κοπάδι των δελφινιών δέχτηκε με χαρά την πρόταση και πήρε την είδηση σ' όλα τα δελφίνια της θάλασσας. Έτσι το «μικρό μας δελφίνι», με την περιέργειά του, έγινε αφορμή ν' αρχίσει από εκείνη τη μέρα μια όμορφη φιλία, που ακόμα κρατάει ως σήμερα. Γι' αυτό, όταν ξανοιγόμαστε στο πέλαγος, βλέπουμε ένα κοπάδι δελφινιών ν' ακολουθεί πιστά το καράβι μας στο δρόμο του ...

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

1. *Ήταν μια φορά ένα μικρό δελφίνι. Όλο το κοπάδι των δελφινιών το ήξερε και το αγαπούσε. Όμως είχε ένα ελάττωμα. Ήταν περίεργο. Ήθελε όλα να τα μάθει, όλα να τα δει.*

α) Ποια ήταν η σχέση του μικρού δελφινιού με τα υπόλοιπα δελφίνια; Δικαιολόγησε την απάντησή σου.

(2 μονάδες)

β) Ποιο στοιχείο του χαρακτήρα του θεωρείται αρνητικό; Γράψε δύο λεπτομέρειες.

(3 μονάδες)

2. *Όταν το μικρό δελφίνι χόρτασε τη θάλασσα, του μπήκε στο νου να γνωρίσει και την ξηρά. Ήξερε πως στην ξηρά βασιλεύει ένα παντοδύναμο θηρίο, ο άνθρωπος.*

Ποια ήταν η επιθυμία του μικρού δελφινιού και γιατί αυτό που ήθελε ήταν επικίνδυνο; Να γράψεις την απάντησή σου όσο το δυνατό με δικές σου λέξεις, χωρίς να αντιγράψεις από το απόσπασμα.

(4 μονάδες)

3. *Η καρδιά του πήγαινε να σπάσει.*

Γράψε ένα από τα συναισθήματα του δελφινιού σύμφωνα με την πιο πάνω φράση.

(1 μονάδα)

Τι σχήμα λόγου χρησιμοποιείται στην πιο πάνω φράση;

- α) Παρομοίωση
β) Κυριολεξία

γ) Μεταφορά

Το σωστό είναι το γράμμα _____

(1 μονάδα)

4. – Δείτε ένα πανέμορφο δελφίνι, άκουσε μια φωνή να λέει.
– Ναι, τι όμορφο που είναι, είπε μια άλλη.
Κι ένα μικρό παιδάκι έσκυψε και το χάιδεψε στη ράχη.
– Πού να βρέθηκε;
– Μα θα πεθάνει, αν το αφήσουμε. Άντε όλοι μαζί να το σπρώξουμε στη θάλασσα.

Να δώσετε ένα χαρακτηρισμό στους ανθρώπους με βάση το πιο πάνω απόσπασμα και να τον δικαιολογήσετε.

(2 μονάδες)

5. Πώς τα δελφίνια ανταπέδωσαν στους ανθρώπους την καλή τους πράξη απέναντι στο δελφίνι; Γράψτε δύο λεπτομέρειες.

(2 μονάδες)

6. Σημειώστε Σ (σωστό) ή Λ (λάθος) στις πιο κάτω προτάσεις με βάση το κείμενο.

α) Η μητέρα μάλωσε το δελφίνι όταν αυτό επέστρεψε από την ξηρά. _____

β) Η μητέρα προειδοποιούσε το μικρό δελφίνι για τους κινδύνους της ξηράς. _____

γ) Το κοπάδι με τα δελφίνια δεν πίστεψε την ιστορία που του είπε το μικρό δελφίνι. _____

δ) Σήμερα τα δελφίνια και οι άνθρωποι είναι 'φίλοι'. _____

(2 μονάδες)

7. Συμπληρώστε τις προτάσεις με τις κατάλληλες λέξεις, ώστε να αποδώσετε το βασικό περιεχόμενο του κειμένου.

Μια φορά ένα μικρό _____ ήθελε να πάει στην _____. Οι _____ το βοήθησαν για να μην πεθάνει και το έβαλαν πίσω στη _____. Η _____ του αγωνιούσε πολύ. Τα άλλα δελφίνια θέλησαν να ανταποδώσουν στους ανθρώπους την καλή πράξη τους, γι' αυτό από τότε τα δελφίνια συνοδεύουν τα _____ στο πέλαγος.

(3 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Β: ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[30 μονάδες]

Σημείωση: όλες οι λέξεις/φράσεις είναι παρμένες από το κείμενο

1. Να γράψετε με ένα μόνο ρήμα (μία λέξη) το νόημα της πιο κάτω φράσης.

του πέρασε απ' το νου

(1 μονάδα)

2. Να γράψετε αντίθετα των πιο κάτω λέξεων.

ελάττωμα _____

ξηρά _____

κουράστηκε _____

(3 μονάδες)

3. Να γράψετε παράγωγα ουσιαστικά από τα πιο κάτω ρήματα, όπως στο παράδειγμα.

ΡΗΜΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: αγαπούσε	αγάπη
βασίλευε	
άντεξε	
σκέφτηκε	

πέρασε

(4 μονάδες)

4. πανέμορφο δελφίνι

Η λέξη πανέμορφο είναι σύνθετη.

Το α' συνθετικό της λέξης είναι η λέξη παν και το β' συνθετικό της λέξης η λέξη _____ . Το α' συνθετικό σημαίνει _____ .

(1 μονάδα)

Μια νέα λέξη με ίδιο το α' συνθετικό είναι η σύνθετη λέξη _____ .

(1 μονάδα)

5. Να γράψετε τι μέρους του λόγου είναι οι πιο κάτω υπογραμμισμένες λέξεις (ουσιαστικό, επίθετο, αντωνυμία, ρήμα, άρθρο).

Το «μικρό μας δελφίνι» έγινε αφορμή ...

Το _____

μικρό _____

μας _____

δελφίνι _____

έγινε _____

αφορμή _____

(6 μονάδες)

6. Γύρω άκουγε τώρα ένα βουητό, κι ένιωθε από πάνω σκυμμένους πολλούς ανθρώπους. Άνοιξε τα μάτια του με κόπο. Είδε κόσμο μαζεμένο. Η καρδιά του πήγαινε να σπάσει. «Τώρα ήρθε το τέλος μου», σκέφτηκε, «οι άνθρωποι, τα πιο μεγάλα θηρία, με βρήκανε.»

Να γράψετε δύο μετοχές από το πιο πάνω απόσπασμα και να παρατηρήσετε τον διαφορετικό τρόπο γραφής.

Μετοχές: α) _____

β) _____

Διαφορά στον τρόπο γραφής τους: _____

7. Να μεταφέρετε την πιο κάτω πρόταση στον αντίθετο αριθμό (από τον ενικό στον πληθυντικό).

Το σώμα του έγινε βαρύ, τρόμαξε.

_____ (3 μονάδες)

8. Όταν ξανοιγόμαστε στο πέλαγος, βλέπουμε ένα κοπάδι δελφινιών ν' ακολουθεί πιστά το καράβι μας στο δρόμο του.

Η δευτερεύουσα πρόταση που είναι υπογραμμισμένη είναι

- α) χρονική
- β) υποθετική
- γ) αιτιολογική

Η σωστή απάντηση είναι το γράμμα _____

(1 μονάδα)

Να γράψεις μια δική σου πρόταση που να αρχίζει με τον σύνδεσμο «όταν» (να υπάρχει κύρια και δευτερεύουσα πρόταση).

(1 μονάδα)

9. τα χάσε

Ποιο γράμμα λείπει στο πιο πάνω ρήμα;

(1 μονάδα)

10. Να συμπληρώσετε τις καταλήξεις των πιο κάτω λέξεων.

Όλοι μαζί να το βοηθήσουμ_____.

Οι άνθρωπ_____ ήταν πολ_____ καλοί.

«Θέλ_____ να γνωρίσω την ξηρά», σκέφτετ_____ το δελφίν_____.

Κάνατ_____ λάθ_____ς. Πολλ_____ από τους ανθρώπους δεν έχουν κακή ψυχ_____.

(5 μονάδες)

Να επιλέξετε και να αναπτύξετε ένα από τα πιο κάτω θέματα (250 περίπου λέξεις).

1. Αναπτύξτε την πιο κάτω πρόταση.

«Τα ζώα είναι οι καλύτεροι φίλοι του ανθρώπου».

2. Πώς φαντάζομαι την **πρώτη μέρα στο γυμνάσιο!**

Ποια θα είναι τα συναισθήματά μου και τι πιστεύω ότι θα συναντήσω.

3. «**Το κινητό τηλέφωνο**».

Πόσο σημαντικό είναι το κινητό τηλέφωνο στη ζωή μας και ποια είναι τα αποτελέσματα της συχνής χρήσης του;

4. Γράψτε ένα **μέιλ** που θα αρχίζει με την πιο κάτω πρόταση:

Αγαπητέ μου φίλε / Αγαπητή μου φίλη,

«Σήμερα είχα εξετάσεις και τώρα νιώθω πολύ καλύτερα!».

Επιλέγω τον αριθμό _____

